

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W IŁAWIE
ZA 2017 ROK**

Iława, luty 2018 r.

I. WSTĘP

Bank Spółdzielczy w Iławie to bank w pełni polski, z 70 letnią tradycją i doświadczeniem w udzielaniu kredytów i obsłudze rachunków. Swoją działalność rozpoczął w 1948 r. Od 2002 r. zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w Warszawie, a od 27 czerwca 2016r. jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank swoje zadania wykonuje poprzez Centralę w Iławie, Oddziały w Grodzicznem, Miłomłynie i Ostródzie oraz Punkt Kasowy w Mrocznie. Obszar działania Banku Spółdzielczego w Iławie w 2017 roku obejmował teren województwa warmińsko-mazurskiego, a przede wszystkim powiaty: iławski, nowomiejski i ostródzki oraz część województwa kujawsko-pomorskiego (powiat brodnicki).

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w składzie osób zarządzających. Funkcję Prezesa Banku sprawuje Pan Zbigniew Gnaczyński, Wiceprezesa ds. finansowo-księgowych Pani Irena Sławińska, Wiceprezesa ds. handlowych Pan Marek Kłosowski. Zmiany nie wystąpiły również w wybranej w 2014 roku Radzie Nadzorczej.

Fundusze własne Banku wynoszą 20.936 tys. zł (fundusze te są pomniejszone zgodnie z Rozporządzeniem CRR (575/2013) o nieumorzoność wartości niematerialne i prawne oraz amortyzację funduszu udziałowego).

Bank Spółdzielczy w Iławie z powodzeniem realizuje zamierzone działania. W szczególności skupia się na rozwoju akcji kredytowej oraz pozyskiwaniu środków do finansowania działalności bankowej. Bank systematycznie i konsekwentnie zwiększa zakres prowadzonej działalności zarówno pod względem różnorodności oferowanych produktów jak i w ujęciu terytorialnym. W celu zaspokojenia rosnących potrzeb klientów, dostosowania oferty do produktów oferowanych przez konkurencyjne Banku komercyjne działające w otoczeniu Bank w styczniu 2017r. wprowadził obsługę walutową.

Na 31.12.2017 r. Bank obsługiwał 13.107 rachunków bankowych w tym: 10.198 oszczędnościowych, 1.403 kredytowych i 1.506 udziałowych. Wśród rachunków oszczędnościowych 41,73% stanowią rachunki bieżące (4.256 rachunki, w tym 1.310 rachunków rolniczych), 17,45% rachunki depozytów terminowych (1.779) oraz 40,82% rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe (4.163). Tak zróżnicowana działalność miała na celu stworzenie dodatkowych możliwości pozyskiwania nowych klientów.

Głównym czynnikiem determinującym wyniki roku 2017 był utrzymujący się historycznie niski poziom podstawowych stóp procentowych.

Wśród czynników wewnętrznych wyróżnić należy przegląd pozycji kosztowych i dalszą racjonalizację zakupów, zmiany w organizacji pracy. Najważniejszymi czynnikami zewnętrznymi istotnymi dla zanotowanych wyników finansowych oraz rozwoju Banku poza zmianą podstawowych stóp procentowych były:

- niekorzystne zmiany stóp na rynku międzybankowym,
- niestabilna sytuacja na światowym i krajowym rynku finansowym,
- rosnąca konkurencja silnych kapitałowo banków komercyjnych.

Przyjęta przez Bank strategia działania wskazuje na niezmienną koncentrację w budowaniu zdywersyfikowanej i stabilnej bazy depozytowej oraz angażowanie pozyskanych środków w finansowanie kredytów rolniczych, osób prywatnych oraz dla sektora MSP.

II. SYTUACJA FINANSOWA I FUNDUSZE WŁASNE BANKU

Suma bilansowa netto na koniec 2017 r. wyniosła 205.144 tys. zł i zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 9,29%. Bezpośrednią przyczyną wzrostu sumy bilansowej było pozyskanie środków na rachunkach bieżących i depozytach terminowych.

A. AKTYWA

Struktura aktywów

Wyszczególnienie	2016		2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Kasa, operacje z Bankiem centralnym	1 255	0,67%	1 347	0,66%
Należności od sektora finansowego	31 743	16,91%	40 932	19,95%
Należności od sektora niefinansowego	88 786	47,30%	98 250	47,89%
Należn. od sekt. inst. rząd. i samorz.	22 935	12,22%	25 471	12,42%
Udziały lub obligacje w innych jedn.	1 896	1,01%	1 896	0,92%
Papiery wartościowe	38 514	20,52%	34 434	16,79%
Aktywa trwałe	1 876	1,00%	2 137	1,04%
Pozostałe aktywa	702	0,37%	677	0,33%
Ogółem	187 707	100,00%	205 144	100,00%

Należności od sektora niefinansowego wzrosły w 2017 r. o 10,66%, a ich udział w sumie bilansowej, która wzrosła o 9,29%, wzrósł o 0,59 p.p. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych uległy zwiększeniu o 11,06%, ich udział w sumie bilansowej wzrósł o 0,20 p.p.

Istotną grupę aktywów stanowią również należności od podmiotów finansowych, których udział w aktywach netto wyniósł 19,95% (w porównaniu z 2016 r. udział zwiększył się o 3,04 p.p.). Głównym powodem wzrostu było malejące w ciągu roku zaangażowanie wolnych środków w papiery wartościowe (bony pieniężne NBP) wynikające z ograniczania wielkości oferty przez Bank Zrzeszający (konieczność spełnienia norm LCR). Znaczną część należności stanowią lokaty Banku w Banku Zrzeszającym, które na przestrzeni 2017 r. zwiększyły swoją wartość o 984 tys. zł. Stan lokat zdeponowanych w Banku Zrzeszającym na 31.12.2017 r. wynosił 12.163 tys. zł.

Spadkowi uległo zaangażowanie Banku w papiery wartościowe, które na 31.12.2017r. składały się z bonów pieniężnych NBP. Bank posiada również certyfikaty inwestycyjne, przekształcone z obligacji IDEON S.A. o wartości 529 tys. zł, na które w 2017r. utworzono 100% odpis z uwagi na trwałą utratę ich wartości.

Aktywa pracujące na koniec grudnia 2017 r. stanowiły 97,25% aktywów netto ogółem.

B. PASYWA

Według stanu na 31.12.2017 r. największy udział w strukturze pasywów stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego – 82,05%, fundusze własne – 10,11% oraz zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych – 5,82%. Pozostałe pasywa to zaledwie 2,02%.

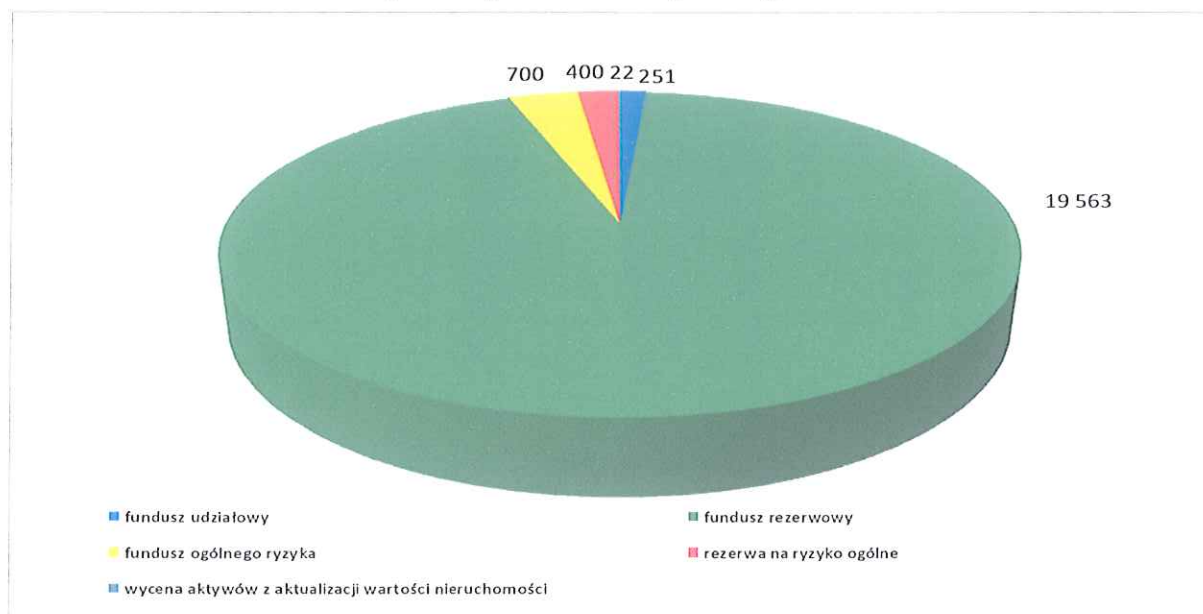
Podstawowym źródłem finansowania działalności Banku w 2017 roku były depozyty sektora niefinansowego i sektora instytucji samorządowych, które na dzień 31.12.2017 r. stanowiły 87,87% pasywów ogółem oraz fundusze własne Banku.

Struktura pasywów

Wyszczególnienie	2016		2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Zobow. wobec sekt. finansowego	12	0,01%	6	0,00%
Zobow. wobec sekt. niefinansowego	158 135	84,25%	168 330	82,05%
Zobow. wobec sekt. budżetowego	6 923	3,69%	11 961	5,83%
Rezerwy	1 061	0,57%	1 488	0,73%
Pozostałe pasywa	922	0,49%	1 192	0,58%
Fundusze	19 350	10,31%	20 738	10,11%
Wynik netto roku bieżącego	1 305	0,70%	1 413	0,69%
Zysk z lat ubiegłych	0	0,00%	16	0,01%
Ogółem	187 707	100,00%	205 144	100,00%

Fundusze własne (wyliczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR 575/2013) wyniosły 20.936 tys. zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 6,90%. Na wzrost funduszy podstawowych, tak jak i w latach poprzednich, wpływ miało zasilenie funduszu rezerwowego z podziału nadwyżki bilansowej. W 2017 roku była to kwota 1.289,78 tys. zł.

Struktura funduszy własnych Banku w tys. zł wg stanu na 31.12.2017 r.

W strukturze funduszy własnych Banku dominuje fundusz rezerwowy w wysokości 19.563 tys. zł - udział na poziomie 93,44%. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego stanowi 3,34% funduszy i jest to kwota 700 tys. zł. Fundusz udziałowy zamortyzowany (251 tys. zł) stanowi 1,20% funduszy własnych (udziałowcami są w 100% osoby fizyczne, głównie rolnicy indywidualni i przedsiębiorcy; na 31.12.2017 r. Bank Spółdzielczy w Iławie zrzeszał 1.506 członków, którzy posiadali 2.008 udziałów). Pozostałe fundusze stanowi rezerwa na ryzyko ogólne – 400 tys. zł (1,91%) oraz wycena aktywów z aktualizacji wartości nieruchomości – 22 tys. zł (0,11%).

III. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

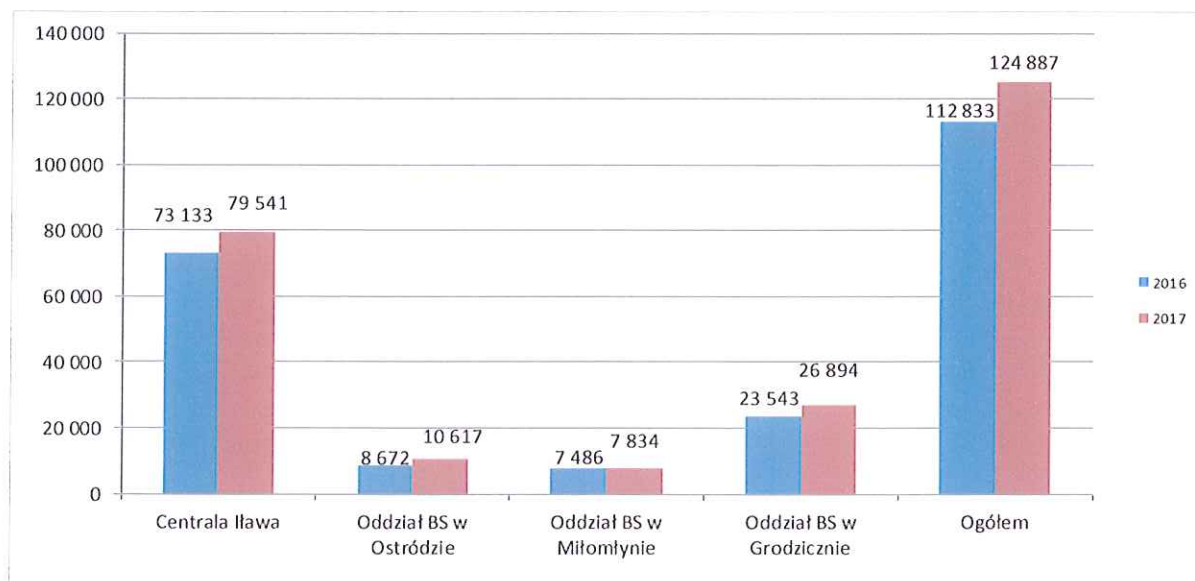
Działalność kredytowa jest potencjalnym źródłem największych zysków, ale i największego ryzyka.

Struktura obliża kredytowego ujęciu geograficznym

Nazwa Oddziału	2016		2017		Dynamika
	tys. zł	%	tys. zł	%	%
Centrala Iława	73 133	64,81%	79 541	63,69%	108,76%
Oddział BS w Ostródzie	8 672	7,69%	10 617	8,50%	122,43%
Oddział BS w Miłomłynie	7 486	6,63%	7 834	6,27%	104,65%
Oddział BS w Grodzicznie	23 543	20,87%	26 894	21,53%	114,23%
Ogółem	112 833	100,00%	124 887	100,00%	110,68%

Wartość obliża kredytowego na koniec 2017 r. osiągnęła poziom 124.887 tys. zł i była wyższa od stanu z 31.12.2016 r. o 12.054 tys. zł (10,68%) oraz od wartości planowanej o 1.451,27 tys. zł (1,18%). Powodem wzrostu obliża było w głównej mierze zwiększenie wartości kredytów dla osób prywatnych 6.038 tys. zł., wzrost stanu kredytów dla rolnictwa o 3.541 tys. zł. oraz kredytów dla sektora budżetowego w kwocie łącznej 2.535 tys. zł.

Obliża kredytowe w tys. zł w latach 2016-2017 w jednostkach organizacyjnych Banku

W 2017 roku Bank udzielił łącznie 583 kredytów na kwotę 49.600 tys. zł, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi spadek ilościowy o 6,72% przy wzroście wartościowym o 19,30%.

Kredyty udzielone

Nazwa Oddziału	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Centrala Iława	279	26 345	257	30 949
Oddział BS w Ostródzie	65	2 705	69	4 358
Oddział BS w Miłomłynie	44	2 262	52	2 964
Oddział BS w Grodzicznie	237	10 264	205	11 329
Ogółem	625	41 577	583	49 600

Dominującą grupę kredytów udzielonych w 2017 r. stanowiły kredyty dla rolnictwa. Ich udział w kredytach udzielonych ukształtował się na poziomie 54,55% (49,29% w ujęciu wartościowym) i był niższy od stanu z roku 2016 o 5,41 p.p. (o 2,92 p.p. w ujęciu wartościowym). Udział w obliżu kredytowym wyniósł natomiast 52,00% i był niższy od stanu z roku 2016 (54,41%).

W roku 2017 r. udzielono 1 kredyt preferencyjny dla rolnictwa na kwotę 434 tys. zł. W odniesieniu do roku poprzedniego udzielono o 25 kredytów mniej, w ujęciu wartościowym zanotowano spadek o 220 tys. zł.

Linie kredytów preferencyjnych

Wyszczególnienie	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Inwestycyjne	4	160	1	434
Urządzenie gospodarstw (MR)	0	0	0	0
Inwestycje podstawowe (IP)	0	0	0	0
Zakup gruntów (KZ i Z)	0	0	1	434
Nowe technologie (NT)	0	0	0	0
Zakup nieruchomości rolnych (GR)	0	0	0	0
Inwestycje w rolnictwie i rybactwie (RR)	4	160	0	0
Z częściową spłatą kapitału (CSK)	0	0	0	0
Obrotowe	22	494	0	0
Kłaskowe (KL i K0)	22	494	0	0
Ogółem	26	654	1	434

W grupie kredytów komercyjnych dla rolnictwa udzielono 317 kredytów na kwotę 24.012 tys. zł. Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela.

Kredyty komercyjne dla rolnictwa udzielone w 2017 r.

Wyszczególnienie	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Zakup rzeczowych środków do produkcji	172	4 681	149	4 323
Rewolwingowe	0	0	0	0
Obrotowe komercyjne	16	1 898	20	2 192
Inwestycyjne komercyjne	29	3 689	16	1 460
W rachunku bieżącym	77	1 706	75	2 102
W rachunku bieżącym AGRO-5	1	150	21	4 961
Pomostowe	3	3 467	9	2 853
Inwestycyjne AGRO-20	18	3 561	14	4 532
KLH	14	1 900	13	1 589
Ogółem	330	21 052	317	24 012

Poza rolnictwem Bank kredytował również małe i średnie przedsiębiorstwa, przedsiębiorców indywidualnych oraz osoby fizyczne, a także jednostki samorządu terytorialnego.

Wartość kredytów udzielonych na działalność gospodarczą w 2017 roku uległa spadkowi o 636 tys. zł (7,76%). Struktura portfela kredytowego przedsiębiorców na przestrzeni ostatniego roku uległa zmianom. Dominującą grupę w dalszym ciągu stanowią kredyty w rachunku bieżącym.

Kredyty komercyjne dla przedsiębiorstw udzielone w 2017 r.

Wyszczególnienie	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Kredyty przedsiębiorców indywidualnych	64	5 866	61	7 963
W rachunku bieżącym	48	3 983	40	3 685
Obrotowe	8	898	10	1 657
Inwestycyjne	5	465	9	2 021
Kredytowa Linia Hipoteczna (KLH)	3	520	2	600
Kredyty przedsiębiorstw	11	2 330	4	869
W rachunku bieżącym	7	1 840	4	869
Obrotowe	4	490	0	0
Inwestycyjne	0	0	0	0
Kredytowa Linia Hipoteczna (KLH)	0	0	0	0
Karty kredytowe	0	0	0	0
Ogółem	75	8 196	65	8 832

W 2017 roku rozszerzeniu uległa akcja kredytowa skierowana do osób prywatnych. Udzielono 193 kredytów (wzrost o 2,12% w doniesieniu do roku poprzedniego) na łączną kwotę 9.316 tys. zł (wzrost w wysokości 47,50%). W strukturze udzielanych kredytów nastąpiły zmiany. Zanotowany został znaczny przyrost kredytów mieszkaniowych (z 4.427 tys. zł w 2016 roku do 7.228 tys. zł w 2017 roku), zmniejszeniu uległa wartość udzielonych kredytów konsolidacyjnych.

Kredyty komercyjne dla osób prywatnych udzielone w 2017 r.

Wyszczególnienie	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Kredyty osób prywatnych	189	6 316	193	9 316
Bezpieczna gotówka	133	1 497	131	1 732
Kredyty w ROR	17	63	15	52
Mieszkaniowe	32	4 427	39	7 228
Hipoteczne	3	203	3	216
Konsolidacyjne	1	110	1	13
Karty kredytowe	3	15	4	75
Ogółem	189	6 316	193	9 316

W roku ubiegłym 4 razy odmówiono udzielenia kredytu, a w 11 przypadkach rezygnacja nastąpiła po stronie klienta.

W strukturze zadłużenia na koniec 2017 r. zmniejszeniu w porównaniu do 2016 r. uległ udział zadłużenia z tytułu kredytów preferencyjnych na korzyść udziału kredytów komercyjnych oraz dla JST.

Stan zadłużenia wg charakteru kredytów

Wyszczególnienie	2016		2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Preferencyjne	22 519	19,96%	18 417	14,75%
Komercyjne	67 405	59,74%	81 024	64,88%
Jednostki samorządu terytorialnego	22 910	20,30%	25 445	20,37%
Ogółem	112 833	100,00%	124 887	100,00%

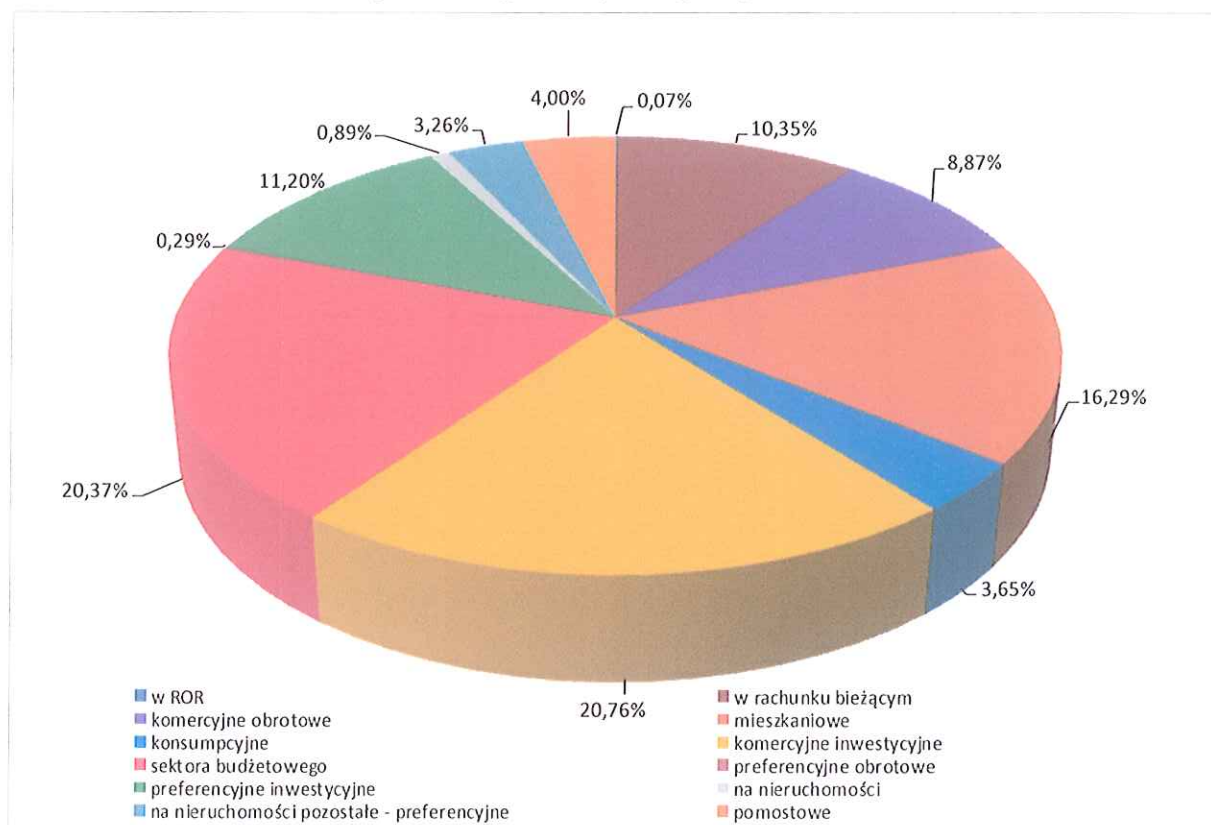
Kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją stanowiły na 31.12.2017 r. 99,39% obliża kredytowego, kredyty zagrożone 0,61%. W ciągu roku kwota należności zagrożonych uległa zmniejszeniu o 171 tys. zł.

Struktura należności zagrożonych

Wyszczególnienie	2016		2017		
	tys. zł	%	tys. zł	%	% obliża
Należności poniżej standardu	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
Należności wątpliwe	25	2,62%	22	2,84%	0,02%
Należności stracone	911	97,38%	743	97,16%	0,59%
Ogółem	936	100,00%	765	100,00%	0,61%

W 2017 roku Bank tworzył rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności od podmiotów niefinansowych i finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W 2017 roku w koszty Banku utworzono 579 tys. zł. rezerw i odpisów (w tym 529 tys. zł. na certyfikaty inwestycyjne, 45 tys. zł. na odsetki, 5 tys. zł. na inne należności), natomiast w dochody rozwiązano 112 tys. zł. Różnica wartości rezerw celowych i odpisów aktualizujących na 31.12.2017 r. wyniosła 467 tys. zł.

Struktura rodzajowa obliża kredytowego wg stanu na 31.12.2017 r.

IV. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

Podstawowym źródłem pozyskiwania środków do finansowania działalności banku są depozyty osób fizycznych, rolników, przedsiębiorców oraz budżetów (niemal 100% depozytów ogółem). Wartość bazy depozytowej Banku osiągnęła na koniec 2017 r. poziom 180.054 tys. zł i w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 15.198 tys. zł (9,22%).

[Signature]

Depozyty bieżące wzrosły o 13.819 tys. zł (11,74%), depozyty terminowe wzrosły o 1.358 tys. zł (2,89%). Udział depozytów ogółem w sumie bilansowej wyniósł 87,77% (w 2016 r. – 87,82%).

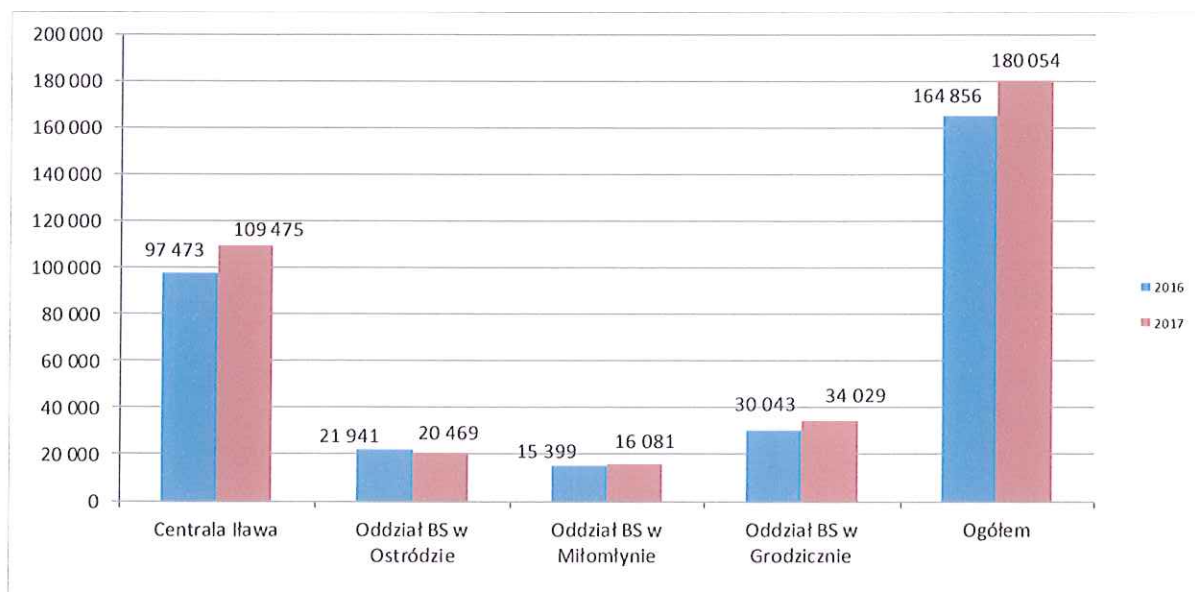
Na przyrost depozytów bieżących złożyły się przyrosty środków we wszystkich grupach podmiotów, za wyjątkiem przedsiębiorstw prywatnych i spółdzielni.

Struktura bazy depozytowej w ujęciu geograficznym

Nazwa Oddziału	2016		2017		Dynamika
	tys. zł	%	tys. zł	%	%
Centrala Ława	97 473	59,13%	109 475	60,80%	112,31%
Oddział BS w Ostródzie	21 941	13,31%	20 469	11,37%	93,29%
Oddział BS w Miłomłynie	15 399	9,34%	16 081	8,93%	104,42%
Oddział BS w Grodzicznie	30 043	18,22%	34 029	18,90%	113,27%
Ogółem	164 856	100,00%	180 054	100,00%	109,22%

W 2017 r. największy wzrost wartości depozytów odnotowano w Centrali w Ławie (12.002 tys. zł).

Baza depozytowa w tys. zł w latach 2016-2017 w jednostkach organizacyjnych Banku

W zgromadzonych depozytach środki bieżące stanowiły 73,16%, terminowe – 26,84%. W odniesieniu do końca roku 2016 w ramach struktury bazy depozytowej zmniejszeniu uległ udział depozytów terminowych – 1,64 p.p.

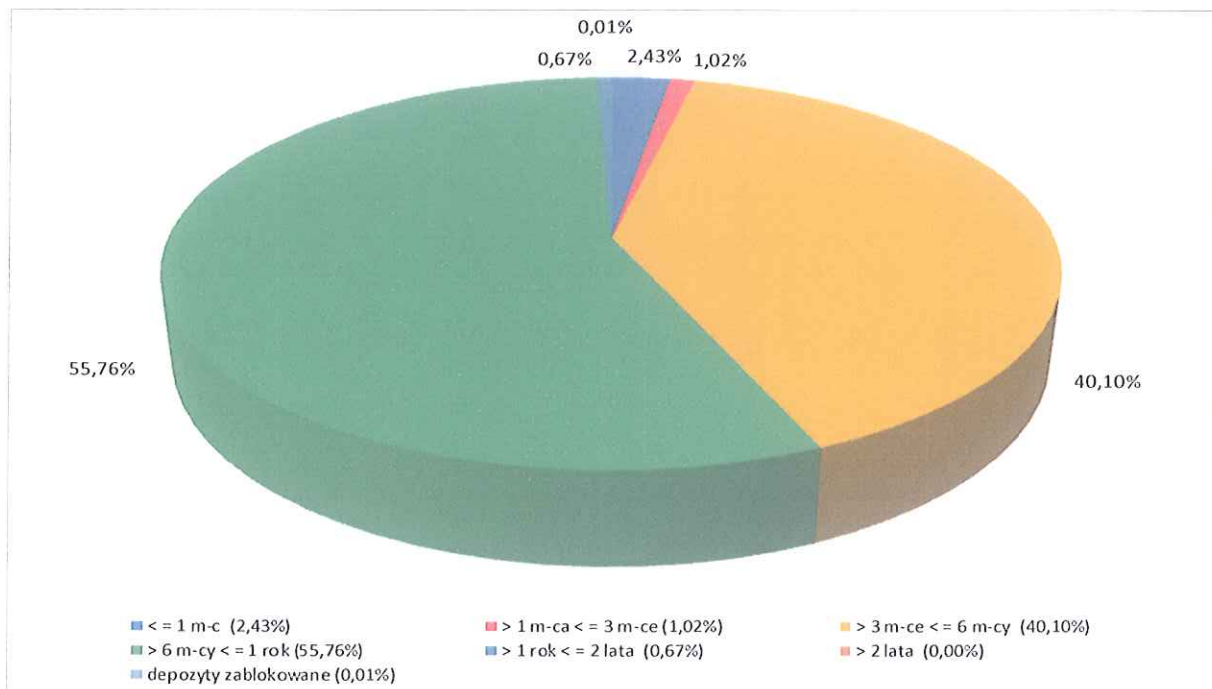
W depozytach terminowych przeważają depozyty złożone na stosunkowo krótkie okresy czasu. 99,32% depozytów terminowych stanowią depozyty ulokowane na okres nie dłuższy niż 1 rok.

Depozyty sektora niefinansowego na koniec grudnia 2017 roku zanotowały wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 10.165 tys. zł (6,44%) i osiągnęły poziom 168.087 tys. zł. Wzrósł również stan środków instytucji rządowych i samorządowych. Depozyty tego sektora zwiększyły się o 5.039 tys. zł (72,79%) i wyniosły 11.960 tys. zł.

W roku ubiegłym nie zaobserwowano niepokojącego wycofywania depozytów terminowych. Udział depozytów wycofanych przed terminem wymagalności w depozytach ogółem na przestrzeni 2017 roku wahał się od 0,02% w styczniu do 0,34% w październiku,

wartość średnia wyniosła 0,17%. Na koniec grudnia udział depozytów wycofanych przed terminem zapadalności w depozytach ogółem wyniósł 0,14%. W stosunku do roku 2016 średnia ilość oraz wartość depozytów wycofywanych przed terminem uległa nieznacznemu zmniejszeniu.

Struktura depozytów terminowych na 31.12.2017 r.

V. ZATRUDNIENIE

Bank Spółdzielczy w Ławie na dzień 31.12.2017 r. zatrudniał 46 osób, tym 1 na stanowisku robotniczym.

Poziom wykształcenia pracowników (liczba osób legitymujących się wykształceniem wyższym) wzrósł w ciągu roku i ukształtował się na poziomie 95,65%.

Pracownicy Banku podnosili swoje kwalifikacje również na szkoleniach. W roku ubiegłym pracownicy uczestniczyli w 45 szkoleniach. Koszt tych szkoleń (wraz z kosztami podróży i noclegu) to 38 tys. zł (w 2016 roku – 42 tys. zł).

VI. RACHUNEK WYNIKÓW

Przychody ogółem na koniec 2017 r. wyniosły 9.085 tys. zł i były wyższe od przychodów roku poprzedniego o 13,93% oraz niższe o 1,84% od przychodów planowanych. Koszty ogółem ukształtowały się na poziomie 7.019 tys. zł i były wyższe od kosztów roku 2016 o 11,26% oraz niższe od planu o 4,06%.

Przychody odsetkowe na 31.12.2017 r. wyniosły 6.764 tys. zł. i stanowiły 74,45% przychodów ogółem oraz 100,27% przychodów planowanych. W porównaniu z rokiem 2016 nastąpił wzrost przychodów odsetkowych o 12,25%. Wzrost ten dotyczył sektora finansowego (16,39%), sektora niefinansowego (12,65%) i sektora budżetowego (4,69%).

W 2017 r. Bank poniósł koszty odsetkowe w wysokości 1.061 tys. zł, które stanowiły 99,44% kosztów planowanych. Od grudnia 2016 roku nastąpił wzrost kosztów, który wyniósł 7,50%, przy stanie środków na rachunkach bieżących i depozytach wyższym o 9,21%.

W kosztach odsetkowych największy udział (98,49%) stanowią koszty depozytów sektora niefinansowego, pozostałe 1,51% stanowią głównie koszty depozytów i środków na rachunkach jednostek samorządowych.

Uzyskany na 31.12.2017 r. wynik z tytułu prowizji w wysokości 1.585 tys. zł jest niższy od planowanego o 580 tys. zł i o 23 tys. zł niższy od wyniku z tytułu prowizji uzyskanego za rok poprzedni. Stanowi to 73,21% planu oraz 98,57% wyniku z prowizji w roku poprzednim. Przychody z prowizji finansują koszty działania Banku w 38,77% (w 2016 r. – 39,59%).

Zrealizowane przychody i poniesione koszty odsetkowe, wynik z tytułu prowizji, przychody z udziałów lub akcji, wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany ukształtowały wynik na działalności bankowej na poziomie 7.329 tys. zł. Wynik ten stanowi 110,09% wyniku na działalności bankowej roku 2016 i 93,59% wielkości planowanej na rok 2017.

Koszty działania Banku w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 4.859 tys. zł. W odniesieniu do roku 2016 były wyższe o 120 tys. zł (2,53%), w stosunku do planu ukształtowały się na poziomie niższym o 449 tys. zł (8,46%).

Koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2017 r. osiągnęły poziom 210 tys. zł. (2016r.-225 tys. zł)

Bank Spółdzielczy w Iławie wypracował w 2017 r. zysk brutto w kwocie 2.065 tys. zł, który był wyższy od wyniku osiągniętego w 2016 roku o 24,02%.

Zysk netto wyniósł 1.413 tys. zł. i był o 108 tys. zł tj. o 8,28% wyższy od osiągniętego w 2016 r.

Osiągnięty wynik ukształtował wskaźniki ROA (0,72%) i ROE (6,99%) na poziomie wyższym niż przed rokiem oraz niższym od wielkości planowanych o 0,04 p.p. i 0,61 p.p. (ROA 0,76, ROE 7,60)

VII. CZYNNIKI RYZYKA

1. Ryzyko kredytowe

Wartość portfela kredytowego na 31.12.2017 r. wyniosła 124.887 tys. zł, co stanowiło 60,88% sumy bilansowej. Wzrost od początku roku wyniósł 12.054 tys. zł (10,68%) i był skutkiem wzrostu ekspozycji we wszystkich grupach klienckich. Dominującą pozycję w strukturze należności kredytowych wg sektorów stanowiły należności sektora niefinansowego.

Struktura sektorowa obliiga kredytowego

Sektor	2016		2017	
	ilość	tys. zł	ilość	tys. zł
Finansowy	0	0	0	0
- w tym ekspozycje istotne	0	0	0	0
Niefinansowy	1 588	89 924	1 569	99 442
- w tym ekspozycje istotne	180	36 309	194	42 735
Budżetowy	28	22 910	27	25 445
- w tym ekspozycje istotne	24	21 915	26	24 959
Ogółem	1 616	112 833	1 596	124 887

Wśród ekspozycji obciążonych wysokim ryzykiem Bank posiadał ponadto certyfikaty inwestycyjne. Z uwagi na trwałą utratę wartości certyfikatów inwestycyjnych utworzono 100% opis z tytułu utraty wartości w wysokości 529 tys. zł.

Należności zagrożone ukształtowały się na poziomie 765 tys. zł (spadek na przestrzeni roku o 171 tys. zł – 18,27%) i stanowiły 0,61% obligi kredytowego, wobec 0,83% na koniec 2016 roku.

Struktura należności zagrożonych

Wyszczególnienie	2016		2017		
	tys. zł	%	tys. zł	%	% obligi
Należności poniżej standardu	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
Należności wątpliwe	25	2,62%	22	3,00%	0,02%
Należności stracone	911	97,38%	743	97,00%	0,59%
Ogółem	936	100,00%	765	100,00%	0,61%

Na należności zagrożone Bank tworzył rezerwy celowe w wysokości wymaganej przepisami prawa. W 2017 roku stan rezerw uległ zwiększeniu o 62 tys. zł (11,44%).

Struktura rezerw na należności zagrożone

Wyszczególnienie	2016		2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Należności poniżej standardu	0	0,00%	0	0,00%
Należności wątpliwe	12	2,21%	11	1,76%
Należności stracone	530	97,79%	593	98,24%
Ogółem	542	100,00%	604	100,00%

Bank dokonywał analizy poziomu należności odzyskiwanych w wyniku działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych w podziale na rodzaje kredytobiorców, kredytów i zabezpieczeń. W wyniku działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych w 2017 roku odzyskano łącznie 187 tys. zł.

W 2017 roku detaliczne ekspozycje kredytowe wzrosły o 59 tys. zł i osiągnęły poziom 3.459 tys. zł, co stanowiło 2,77% kredytów ogółem. Detaliczne ekspozycje kredytowe w sytuacji zagrożonej wyniosły na koniec 2017 roku 94 tys. zł, natomiast wskaźnik jakości detalicznych ekspozycji kredytowych ukształtował się na dobrym poziomie i wyniósł 2,71%. Rezerwy celowe utworzono w wysokości 113 tys. zł. (w tym rezerwa dotycząca naliczonych odsetek – 19 tys. zł). W analizowanym okresie przebieg procesu akceptacji odbywał się prawidłowo, nie odnotowano strat oraz odzysku z zabezpieczeń.

W Banku dokonywana jest ponadto analiza koncentracji zaangażowań pod względem kapitałowym, podmiotowym, branżowym, zabezpieczeń. Wyniki monitoringu prezentuje poniższa Tabela.

Limity koncentracji portfela kredytowego

Wyszczególnienie	2017	
	Wykonanie	Limit
Podstawowe limity portfela		
Kredyty i pożyczki - wartość bilansowa / Aktywa - wartość bilansowa	60,03	max 70
Kredyty preferencyjne - wartość brutto / Kredyty i pożyczki - wartość brutto	14,77	max 50
"Duże" zaangażowania (>10% kapitału uznanego) / Kredyty i pożyczki - wartość brutto	19,29	max 25
"Duże" zaangażowania (>10% kapitału uznanego) (udział w kapitale uznanym)	114,87	max 150
Kredyty i pożyczki zagrożone - wartość brutto / Kredyty i pożyczki - wartość brutto	0,61	max 2
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w kapitale uznanym	16,52	max 25
Wskaźniki koncentracji w instrument finansowy (udział w kapitale uznanym)		
Kredyty obrotowe	171,60	max 200
Kredyty w rachunku bieżącym	61,76	max 100
Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności powyżej 10 lat	24,17	max 50
Kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności do 10 lat	190,29	max 250
Kredyty na cele konsumpcyjne	21,30	max 50
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	97,20	max 150
Kredyty na nieruchomości komercyjne	24,78	max 100
Wskaźniki koncentracji w branży (udział w kapitale uznanym)		
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	312,64	max 400
Górnictwo i wydobywanie	0,60	max 50
Przetwórstwo przemysłowe	6,48	max 50
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,00	max 50
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4,34	max 50
Budownictwo	10,43	max 50
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	16,18	max 50
Transport i gospodarka magazynowa	2,09	max 50
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami	1,61	max 50
Informacja i komunikacja	0,00	max 50
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,00	max 50
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,00	max 50
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,39	max 50
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność	0,27	max 50
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe	106,55	max 150
Edukacja	0,00	max 50
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,00	max 50
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,00	max 50
Pozostała działalność usługowa	0,00	max 50
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa	0,00	max 50
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00	max 50
Limity ograniczające ryzyko działalności Banku dla zaangażowania w obligacje lub inne papiery wartościowe (udział w kapitale uznanym)		
Łączne zaangażowanie w jeden podmiot	0,00	max 10
Wartość zakupionych papierów wartościowych	0,00	max 40
Limity łącznych koncentracji zaangażowań wobec podmiotów wynikające z Rozporządzenia UE i Ustawy		
Limit A	14,29	max 25
Limit B	9,04	max 25
Limit C	14,95	max 25
Limity znacznych zaangażowań kapitałowych Banku		
Limit Ia	0,00	max 15
Limit Ib	0,00	max 60
Limity zaangażowań kapitałowych Banku w podmioty sektora finansowego		
Limit IIa	0,25	max 10
Limit IIb	9,04	max 10

Do szacowania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową. Kwota aktywów ujętych w analizie wyniosła 218 048,68 tys. zł (205 722,89 tys. zł – aktywa bilansowe, 12 325,79 tys. zł – zobowiązania pozabilansowe udzielone). Struktura aktywów wg wag ryzyka na 31 grudnia 2017 r. przedstawiała się następująco:

– waga ryzyka 0% -	70 417,863 tys. zł,
– waga ryzyka 20% -	25 425,778 tys. zł,
– waga ryzyka 50% -	6 966,39 tys. zł,
– waga ryzyka 75% -	21 452,93 tys. zł,
– waga ryzyka 100% -	93 333,71 tys. zł,
– waga ryzyka 150% -	341,77 tys. zł,
– waga ryzyka 250% -	110,25 tys. zł.

Średnia waga ryzyka 54,47%, kwota ważona 95 000,309 tys. zł. Na podstawie wyliczeń (wielkość ważona * 0,08) kwota wymogu kapitałowego wyniosła 7 600,02 tys. zł.

Kwota wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe w odniesieniu do funduszy własnych stanowi 36,30% funduszy, co oznacza, że limit na ryzyko kredytowe przyjęty na poziomie 55,00% nie został przekroczony.

2. Ryzyko operacyjne

Bank w 2017 roku w okresach kwartalnych monitorował poziom ryzyka operacyjnego. Sprawozdania z oceny ryzyka operacyjnego Banku obejmowały informację o wynikach samooceny ryzyka procesów kluczowych występujących w Banku, wyniki analizy macierzy bazylejskiej w ramach występujących w Banku linii biznesowych, informację o liczbie incydentów i zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w rejestrach wewnętrznych i zewnętrznych, informację o istotnych zdarzeniach operacyjnych, omówienie wartości Kluczowych wskaźników Ryzyka Operacyjnego, informację o wysokości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą BIA oraz „apetytu na ryzyko”.

W 2016 roku właściciele procesów dokonali samooceny ryzyka procesów kluczowych występujących w Banku. Z analizy arkuszy samooceny obowiązującej w 2016 roku wynika, iż:

- Sprawozdawczość - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów informatycznych oraz zdarzeń zewnętrznych (przewidywalnych i nieprzewidywalnych);
- Księgowość - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy systemów informatycznych, bezpieczeństwa informacyjnego oraz nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych;
- Analizy kredytowe - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego;
- Produkty bankowe - proces obarczony jest niskim i umiarkowanym ryzykiem;
- Zarządzanie płynnością - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego;
- Windykacja - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego;
- Bankowość elektroniczna (Klienci) – ryzyko niskie;
- Rozliczenia zewnętrzne - większość czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów informatycznych, bezpieczeństwa informacyjnego oraz nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych;
- Karty płatnicze – ryzyko niskie,

- Obsługa klienta w placówkach banku - ryzyko niskie i umiarkowane;
- Zarządzanie IT – siedem czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów informatycznych, bezpieczeństwa informacyjnego, zdarzeń zewnętrznych (przewidywalnych i nieprzewidywalnych) oraz błędów działania outsourcera,
- Administracja i kadry – ryzyko niskie i umiarkowane;
- Ciągłość działania i Bezpieczeństwo informacji – jedenaście czynników wskazuje na niskie i umiarkowane ryzyko. Wysokie ryzyko dotyczy czynnika ludzkiego, systemów informatycznych, bezpieczeństwa informacyjnego oraz nieprzewidywalnych zdarzeń zewnętrznych.

Bank sporządzał zestawienia strat bezpośrednich i potencjalnych z tytułu ryzyka operacyjnego w układzie tzw. macierzy bazylejskiej tj. kombinacji linii biznesowych i rodzajów ryzyka. Na podstawie analizy macierzy bazylejskiej na koniec analizowanego okresu największe straty Bank poniósł w ramach linii „Płatności i rozliczenia”. Szczegółowej analizie zostały poddane zdarzenia, których częstotliwość była najwyższa. Procesami kluczowymi obciążonymi największym ryzykiem operacyjnym w Banku są:

- zarządzanie IT,
- bankowość elektroniczna,
- analizy kredytowe,

natomiast procesami kluczowymi obciążonymi najmniejszym ryzykiem operacyjnym były:

- ciągłość działania i bezpieczeństwo informacji,
- administracja i kadry,
- karty płatnicze
- windykacja.

Ze sporządzonej mapy ryzyka wynika, iż większość obszarów i rodzajów zagrożenia generuje niskie lub umiarkowane ryzyko (ryzyko w ujęciu całościowym jest na niskim poziomie). Wysokie ryzyko generowane jest w obszarze „Procesy i systemy” oraz „Ludzie”, a w rozróżnieniu na procesy kluczowe w „Zarządzanie IT”.

W 2017 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia operacyjne.

Do pomiaru ryzyka operacyjnego służyły kluczowe wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI). Wartości graniczne poszczególnych KRI w 2016 roku przedstawiały się następująco:

- KRI I dotyczący błędów w realizacji transakcji z ustalonym limitem 1 (max 20), limitem 2 (max 40),
- KRI II dotyczący liczby różnic kasowych z ustalonym limitem 1 (max 40), limitem 2 (max 50),
- KRI III dotyczący awarii systemów teleinformatycznych z ustalonym limitem 1 (max 10), limitem 2 (max 15),
- KRI IV dotyczący rotacji zasobów kadrowych z ustalonym limitem 1 (max 5,00%), limitem 2 (max 10,00%),
- KRI V dotyczący stażu pracy pracowników z ustalonym limitem 1 (min 15), limitem 2 (min 10).

Wartości wskaźników: KRI I, KRI II, KRI III osiągnięte przez Bank w 2017 roku kształtowały się na akceptowanym poziomie. Wskaźnik KRI IV dotyczący rotacji zasobów kadrowych w III i IV kwartale osiągnął poziom podwyższony. Wskaźnik KRI V dotyczący stażu pracy pracowników utrzymywał poziom podwyższony we wszystkich kwartałach 2017r.

Wymóg kapitałowy szacowany metodą BIA wyniósł 988 tys. zł, zaś „Apetyt na ryzyko” określony w Strategii Banku jako 10% funduszy Banku wyniósł 2.094 tys. zł. Wymóg kapitałowy był wystarczający.

3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności na koniec 2017 roku ukształtowało się na niskim poziomie zarówno w zakresie stabilności bazy depozytowej, jak i wskaźników utrzymania płynności.

Baza depozytowa charakteryzowała się wysokim poziomem stabilności. Depozyty ogółem w 2017 roku wzrosły o 9,22%, wskaźnik osadu depozytów spadł na przestrzeni roku o 8,93 p.p. do poziomu 83,68%, depozyty zerwane przed terminem stanowiły 0,14% wartości bazy depozytowej, udział największych deponentów w depozytach ogółem uległ zwiększeniu z 9,09% do 11,80%, wartość depozytów osób powiązanych stanowiła 0,43% depozytów ogółem.

Nie stwierdzono przekroczenia żadnego limitu ograniczającego ryzyko płynności Banku.

Limity ograniczające ryzyko płynności

Wyszczególnienie	2017	
	Wykonanie	Limit
Wskaźniki płynności		
Do 1 miesiąca	2,10	min 1,0
Do 3 miesięcy	2,11	min 1,0
Do 6 miesięcy	2,11	min 1,0
Do 1 roku	2,18	min 0,9
Do 3 lat	2,94	min 0,9
Do 5 lat	3,27	min 0,9
Do 10 lat	0,88	min 0,8
Do 20 lat	0,94	min 0,9
Powyżej 20 lat	0,95	min 0,9
LCR	883,14	min 80
Wskaźniki zabezpieczenia płynności		
Aktywa płynne / Aktywa netto	31,56	min 20
Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad)	202,97	min 100
Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone	547,88	min 200
Kredyty netto / Aktywa netto	60,25	max 70
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa netto	5,76	max 10
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej		
Depozyty stabilne / Aktywa netto	72,17	min 50
Najwięksi deponenti / Depozyty ogółem	11,37	max 25
Wskaźnik osadu ogółem	83,68	min 60
Wskaźniki finansowania aktywów		
Kredyty i zobowiązania pozabilansowe / Depozyty	75,79	max 90
Aktywa trwałe netto / Fundusze własne	9,59	max 35
Kredyty netto / (Depozyty stabilne + fundusze własne)	83,49	max 100

Zagrożeń nie wykazała analiza w zakresie planów awaryjnych:

- zestawienie wpływu środków pieniężnych oraz możliwości pozyskania środków w przypadku wprowadzenia planu awaryjnego przy założeniu wycofania depozytów w wysokości 20%, wykazuje nadwyżkę w wysokości 31 mln. zł, co zapewnia wypłacalność finansową Banku,
- stopień zabezpieczenia zobowiązań banku w przypadku wprowadzenia planu awaryjnego uwidacznia, iż Bank jest w stanie w ciągu 7 dni pozyskać środki w wysokości 64 mln. zł, co pozwoliłoby na wypłatę 35,98% posiadanej bazy depozytowej. Pozyskane środki pokryłyby 49,18% posiadanych zobowiązań bieżących Banku,
- maksymalny czas obsługi klientów w przypadku różnej dynamiki wpływu środków w sytuacji kryzysowej wykazuje, iż Bank przy normalnej działalności regulowałby swoje zobowiązania zarówno gotówkowo, jak i bezgotówkowo przez 10 dni roboczych.

4. Ryzyko rynkowe w tym ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe

Ryzyko stopy procentowej

Na koniec 2017 roku aktywa oprocentowane wyniosły 199.402 tys. zł i wzrosły o 9,76% od początku roku. Pasywa oprocentowane wyniosły 180.034 tys. zł i wzrosły o 9,21%. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 19.368 tys. zł, co daje wskaźnik relacji aktywów do pasywów na poziomie 110,76%. Aktywa z oprocentowaniem zmiennym stanowiły 64,5% aktywów oprocentowanych, pasywa 91,6% pasywów oprocentowanych.

W strukturze aktywów 28,04% stanowią aktywa uzależnione od oprocentowania redyskonta weksli, 70,79% od stawki WIBOR/WIBID, a 1,17% aktywa uzależnione od oprocentowania ustalane Decyzją Zarządu. W pasywach środki z oprocentowaniem zależnym od stawek rynkowych stanowią 7,25%, a 92,75% pasywów oprocentowanych zależy od Decyzji Zarządu. W grupie tej 99,10% stanowią depozyty z oprocentowaniem poniżej 2%.

Skala narażenia Banku z tytułu ryzyka stopy procentowej jest stosunkowo wysoka. Spadek wyniku odsetkowego przy spadku stóp procentowych o 1 p.p. dla aktywów oraz 0,35 p.p. dla pasywów wynosi 1.603 tys. zł. W sytuacji obniżenia stóp procentowych o 2 p.p. (warunki skrajne) spadek wyniku odsetkowego kształtuje się na poziomie 2.567 tys. zł, co stanowiło 12,30% funduszy własnych Banku.

Pomimo wysokiego poziomu ryzyka, limity nie przekroczyły akceptowalnego poziomu.

Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej

Wyszczególnienie	2017	
	Wykonanie	Limit
Limit wskaźnika luki niedopasowania do 12 m-cy (luka ważona) - z wyłączeniem aktywów/pasywów z oprocentowaniem poniżej 1%	63,27	max 65
Limit wskaźnika luki niedopasowania do 12 m-cy (luka ważona) - z wyłączeniem aktywów/pasywów z oprocentowaniem poniżej 0,05%	60,60	max 65
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do funduszy własnych [+/- 200 p.b.]	12,26	max 15
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego w relacji do funduszy własnych	2,29	max 5
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy	0,23	max 2
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	8,12	max 10
Udział aktywów walutowych w sumie bilansowej	0,12	max 5
Udział pasywów walutowych w sumie bilansowej	0,09	max 5
Poziom zobowiązań pozabilansowych z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych (udział w aktywach oprocentowanych)	5,93	max 15
Udział kredytów spłacanych przed terminem w sumie kredytów w	0,00	max 2
Udział depozytów zerwanych przed terminem w depozytach ogółem	0,14	max 2

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w Banku jest niskie. Skala prowadzonej działalności walutowej jest niewielka. Bank nie udziela kredytów w innych walutach niż PLN.

Bank dążąc do minimalizacji ryzyka walutowego, nie pozostawia celowo otwartych pozycji walutowych. Po zawarciu transakcji takich jak: realizacja polecenia wypłaty za granicę, czy przewalutowanie bezgotówkowe na bieżąco dokonywane są transakcje kupna bądź sprzedaży danej waluty za pośrednictwem Banku Zrzeszającego. Zarządzanie ryzykiem ocenia się jako dostosowane do obecnej skali działalności walutowej, złożoności operacji

i poziomu podejmowanego ryzyka. Zarządzanie ryzykiem związane jest głównie z monitorowaniem poziomu otwartych pozycji walutowych i ograniczeniem poziomu ryzyka poprzez przeprowadzenie operacji z Bankiem Zrzeszającym.

Na dzień 31.12.2017r. wielkości pozycji walutowej indywidualnej wynosiły:

- a) dla waluty EUR – pozycja walutowa długa 13,06 tys. EUR (55 tys. zł)
- b) dla waluty GBP – pozycja walutowa długa 3,04 tys. GBP (14 tys. zł)
- c) dla waluty USD – pozycja walutowa krótka 1,55 tys. USD (5 tys. zł)

Wartość bezwzględna całkowitej pozycji walutowej wyliczona jako suma długich (dodatnich) pozycji walutowych dla poszczególnych walut obcych (wyższa z sum co do wartości bezwzględnej) wyniosła 69 tys. zł.

Wielkość całkowitej pozycji walutowej nie powoduje konieczności tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego oraz nie wywiera znaczącego wpływu na pozostałe ryzyka bankowe. Ustanowione limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone. Na dzień 31 grudnia 2017r. wynik z pozycji wymiany wyniósł 32 tys. zł.

Biorąc pod uwagę nieznaczny udział środków walutowych w aktywach i pasywach Banku, ewentualne obniżenie wartości pozycji bilansu związane ze zmianami poziomu kursów walut nie stanowi zagrożenia dla działalności Banku.

Udział aktywów walutowych w sumie bilansowej

	Stan w EUR	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w GBP	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w USD	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej
Stan kasy	6 215,00	25 922,14	0,01	500,00	2 350,05	0,00	10 303,00	35 867,83	0,02
Rachunek bieżący w BPS	25 823,03	107 705,28	0,05	10 630,00	49 962,06	0,02	7 950,97	27 679,71	0,01
Lokaty terminowe O/N w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Lokaty terminowe pozostałe w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Odsetki od lokat O/N w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Odsetki od lokat term. pozost.w BPS	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
Pozostałe aktywa	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
razem aktywa w walutach	32 038,03	133 627,42	0,07	11 130,00	52 312,11	0,03	18 253,97	63 547,54	0,03
Suma bilansowa		205 144 124,21			205 144 124,21			205 144 124,21	

Udział pasywów walutowych w sumie bilansowej

	Stan w EUR	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w GBP	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej	Stan w USD	Stan w przeliczeniu na PLN	% udział w sumie bilansowej
Rachunki bieżące i awista	18 978,88	79 159,01	0,04	8 090,50	38 026,16	0,02	19 803,00	68 940,18	0,03
Depozyty terminowe	-	-	0,00	-	-	0,00	-	-	0,00
razem pasywa w walutach	18 978,88	79 159,01	0,04	8 090,50	38 026,16	0,02	19 803,00	68 940,18	0,03
Suma bilansowa		205 144 124,21			205 144 124,21			205 144 124,21	

kursy walut na 31.12.2017r.: USD – 3,4813; EUR – 4,1709; GBP – 4,7001

5. Ryzyko braku zgodności

Bank dokonuje okresowej analizy zdarzeń z zakresu ryzyka braku zgodności. Ocena obejmuje dwa podstawowe aspekty ryzyka – ryzyko hipotetyczne (informacje o zmianie profilu ryzyka, nowe przepisy prawne o istotnym oddziaływaniu na Bank) oraz ryzyko historyczne (podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem; rekomendowane środki naprawcze; ocenę skutków rekomendowanych

środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie).

Na podstawie dokonanych analiz nie stwierdzono znacznego pogorszenia profilu ryzyka braku zgodności z uwagi na ryzyko historyczne. Niektóre mechanizmy zabezpieczające ryzyko wymagają zwiększenia efektywności (m. in. nadzór przełożonego, przegląd procedury).

Bank realizował ponadto niezbędne zadania związane z wdrożeniem i poprawnym stosowaniem nowych/zmienianych przepisów:

- uczestnictwo w szkoleniach kadry kierowniczej i pracowników kształtujące świadomość istnienia ryzyka braku zgodności w zakresie objętym nowymi przepisami,
- pozyskiwanie dokumentów wzorcowych udostępnianych przez BZ,
- sporządzenie i weryfikacja projektów regulacji wewnętrznych lub dbałość o uzyskanie odpowiednich opinii prawnych w celu uzyskania zgodności z zewnętrznymi przepisami prawa, a także regulacjami nadzorczymi, jak również zapobieganie występowaniu zapisów, które mogłyby wygenerować naruszenie zgodności,
- przeglądy zarządcze procesów i procedur wewnętrznych związane z wdrożeniem regulacji wewnętrznych dotyczących nowych przepisów, a objęte odpowiednimi harmonogramami wdrożenia w Banku.

6. Ryzyko wyniku finansowego

Na koniec 2017 roku Bank osiągnął wynik finansowy brutto na poziomie 2.065 tys. zł, który był wyższy od wyniku osiągniętego w 2016 roku o 16,62% oraz o 6,34% od wyniku planowanego. Zysk netto wyniósł 1.413 tys. zł. i był o 108 tys. zł tj. o 8,29% wyższy od osiągniętego w 2016 r. jednak niższy o 6,88% od wyniku planowanego.

Zgodnie z przyjętą metodą dokonano zestawienia wyniku finansowego zaplanowanego i wykonanego, stwierdza się, że została przekroczona 5,00% rozbieżność graniczna in minus (6,88% in minus). W związku z zaistniałą sytuacją wystąpiła konieczność tworzenia wymogu kapitałowego w kwocie 104 tys. zł.

7. Ryzyko warunków skrajnych

Na bazie przeprowadzonych w okresach rocznych testów warunków skrajnych stwierdzono, że obszarem najbardziej narażonym na straty w sytuacji wystąpienia warunków skrajnych w 2017 roku jest obszar ryzyka kredytowego i koncentracji. Najmniej natomiast obszar ryzyka operacyjnego.

W wyniku przeprowadzonych testów stwierdzono spadek współczynnika wypłacalności poniżej wymaganego poziomu minimalnego (13,25% w 2016 i 2017 roku). Sytuacja ta wiązała się z koniecznością pozyskania dodatkowego finansowania. Koszt z tego tytułu w 2016 roku oszacowano na 662 tys. zł, w 2017 roku na 740 tys. zł.

Koszt pozyskania funduszy własnych w sytuacji skrajnej osiągnął w 2016 roku poziom 3,44%, w 2017 roku 3,67% funduszy własnych. Poziom zagrożenia w sytuacji wystąpienia warunków skrajnych należy uznać za niski i nie wykazujący istotnych zmian na przestrzeni analizowanych lat.

8. Adekwatność kapitałowa

Na dzień 31.12.2017 r. wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, które na podstawie przeprowadzonych analiz zostały uznane w Banku za istotne i dla których wyznacza się wymogi kapitałowe przedstawiały się następująco:

Filar I:	
– Ryzyko kredytowe	7.600 tys. zł
– Ryzyko operacyjne	988 tys. zł
Filar II:	
– Ryzyko stopy procentowej	480 tys. zł
– Ryzyko wyniku finansowego	104 tys. zł
– Redukcja wymogu z tytułu jakości portfela kredytowego	483 tys. zł
Kapitał wewnętrzny	8.690 tys. zł
Fundusze własne	20.936 tys. zł
Wymóg kapitałowy ogółem jako % funduszy	41,51%
Współczynnik podstawowy Tier I	19,13%
Współczynnik Tier I	19,13%
Łączny współczynnik kapitałowy	19,50%

Dla pozostałych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności Bank nie tworzył wymogów kapitałowych, jednak poziom ryzyka podlegał ciągłemu monitorowaniu.

Zgodnie z powyższymi wyliczeniami stwierdza się, że Bank na dzień 31.12.2017 r. posiada poziom funduszy własnych wystarczający na pokrycie wymogów kapitałowych z tytułu występujących w Banku rodzajów ryzyka określonych przez regulacje nadzorcze.

Nadwyżka funduszy Banku ponad sumę wewnętrznych wymogów kapitałowych (12.246 tys. zł.) stanowi zabezpieczenie przed negatywnymi skutkami pozostałych zidentyfikowanych, jak również potencjalnych ryzyk występujących w działalności bankowej.

9. Zarządzanie i kontrola wewnętrzna

Najistotniejszym ryzykiem występującym w działalności Banku jest ryzyko kredytowe, ocena poziomu ryzyka jest stałym elementem pracy Zarządu. Ryzyko kształtowało się na niskim poziomie, wymóg kapitałowy nie przekroczył akceptowalnego poziomu. Aktywa oraz portfel kredytowy charakteryzują się dobrą jakością mierzoną udziałem należności zagrożonych i korzystnie prezentują się na tle grupy rówieśniczej. Ryzyko kredytowe miało pokrycie w rezerwach celowych.

Dotychczasowe wyniki pomiaru poziomu ryzyka operacyjnego Banku wskazują, że narażenie Banku na ryzyko operacyjne nie przekracza akceptowanego poziomu. Bank działał w sposób bezpieczny.

Nadwyżka zgromadzonych depozytów nad udzielonymi kredytami w dużym stopniu zabezpieczała płynność Banku. Uzyskane wskaźniki płynności wskazywały na dobre zabezpieczenie ryzyka płynności.

Narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej w analizowanym okresie należy ocenić jako wysokie.

Obszary działalności Banku generujące ryzyko poddawane były kontroli w ramach kontroli wewnętrznej. W 2017 roku przeprowadzono kontrole z zakresu: ryzyka kredytowego, ryzyka operacji bankowych: czynności kasowych i obsługi rachunków, przestrzegania zasad rachunkowości, ryzyka kapitałowego, ryzyka operacyjnego, stopy procentowej i prania pieniędzy. Stwierdzone nieprawidłowości zostały uwzględnione w raportach pokontrolnych.

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz. U. Nr 140 poz. 939 z póź. zm. tekst jednolity z dnia 07 listopada 2016 roku Dz. U. z 2016 r. poz.1988, niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

- Bank Spółdzielczy w Iławie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i średniej sumy bilansowej wyniosła za 2017 r. 0,72%, wobec uzyskanej 0,73% w 2016 roku;
- Bank nie działa w ramach holdingu.

Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Celem optymalizacji poziomu zarządzania Bankiem, Zarząd przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17). Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Iławie. Polityka wynagrodzeń określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym Członków Zarządu. Informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń oraz informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu Banku, podlegają upublicznieniu na stronie internetowej.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Procedurę ocen odpowiedniości Członków Zarządu oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Procedurę dokonywania ocen odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z procedurami zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę. Pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegalnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle Art. 22aa Ustawy Prawo bankowe Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku. Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji. Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków.

Bank raz do roku na swojej stronie internetowej ogłasza sprawozdanie z działalności Banku oraz informacje o których mowa w art. 431 – 455 Rozporządzenia Parlamentu europejskiego i rady nr 575/2013.

VIII. PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ I STRATEGIA ROZWOJU

Przedstawione powyżej informacje wskazują na możliwości dalszego rozwoju. Ugruntowana pozycja rynkowa, wieloletnie doświadczenie oraz zgromadzone zasoby rzeczowe i finansowe pozwalają na dokonanie pozytywnej oceny perspektyw rozwoju.

Pozytywnie wpływać będzie ponadto brak obciążeń z tytułu podatku bankowego, który obciążając wyniki osiągane przez banki komercyjne, powodować będzie pogarszanie konkurencyjności oferty tychże banków w odniesieniu do sektora bankowości spółdzielczej.

Jasna i właściwa strategia, zorientowana na potrzeby i oczekiwania klientów, właściwa organizacja oraz kadra świadoma słabości i zagrożeń rozwoju pozwolą na odpowiednie kształtowanie działalności Banku w przyszłości i umożliwią osiągnięcie sukcesu.

W tej sytuacji szczególnie ważne dla naszego Banku w roku bieżącym będzie:

- poprawa rentowności świadczonych usług i produktów,

- zwiększenie zakresu usług i gamy produktów,
- dalsza poprawa wizerunku Banku.

Na rok bieżący zakłada się:

- przyrost sumy bilansowej netto o 8,41%,
- wzrost obliża kredytowego o 8,90%,
- przyrost depozytów i środków na rachunkach bieżących o 8,38%,
- utrzymanie realnej wartości funduszy własnych przynajmniej na obecnym poziomie,
- wypracowanie wyniku finansowego netto w kwocie przynajmniej 1.622 tys. zł, zapewniającego uzyskanie wartości wskaźnika rentowności ROA na poziomie 0,75%, ROE na poziomie 7,53% i wartości wskaźnika C/I poniżej 75,00%.

Zagrożeniem dla realizacji planowanych wyników działalności w roku bieżącym może być historycznie niski poziom stóp procentowych, sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku Zrzeszającego i zmiany organizacyjne w ramach zrzeszenia, wzrost obowiązkowych opłat ponoszonych przez Bank, czy silniejsza niż dotychczas konkurencja ze strony innych banków i instytucji kredytowych. Również proces konsolidacji banków komercyjnych może wpłynąć na zaostrzenie konkurencji w zakresie cen i jakości świadczonych usług. Wprawdzie Bank Spółdzielczy w Iławie dysponuje stabilną bazą kapitałową, rozwiniętą ofertą usług w zakresie tradycyjnej działalności kredytowo-depozytowej, a także coraz bardziej nowoczesnym zapleczem informatycznym, niemniej jednak należy podjąć działania, aby ograniczyć w jak największym stopniu negatywne oddziaływanie czynników ryzyka.

IX. PROPOZYCJA PODZIAŁU WYNIKU

Zarząd proponuje dokonać podziału:

- wyniku finansowego wypracowanego przez Bank w 2017 roku (1.413 tys. zł) w następujący sposób:
 - Zasilenie funduszu zasobowego (99% wyniku) 1.398 tys. zł,
 - Fundusz samorządowo-społeczny 15 tys. zł.
- wyniku z lat ubiegłych (16 tys. zł):
 - Zasilenie funduszu zasobowego (100% wyniku) 16 tys. zł.

ZARZĄD

Banku Spółdzielczego w Iławie

Wiceprezes ds. finansowo-

księgowych

WICEPREZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Iławie

(Irena Sławińska)

Wiceprezes ds. handlowych

WICEPREZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Iławie

(Marek Kłosowski)

Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Iławie

Zbigniew Gnaczyński
(Zbigniew Gnaczyński)

BIEGŁY REWIDENT
Nr rej. 5749

mgr Lech Nikołajuk

Iława, 28 lutego 2018r.